

IZVESTJE

**DRŽAVNE MEŠČANSKE ŠOLE
„JANEZA EVANGELISTA KREK-A“
V VOJNIKU**

ZA ŠOLSKO LETO

1934 - 35

VOJNIK 1935

IZVESTJE

DRŽAVNE MEŠČANSKE ŠOLE
„JANEZA EVANGELISTA KREK-A“
V VOJNIKU

ZA ŠOLSKO LETO

1934/35

SESTAVIL IN UREDIL
UPRAVITELJ

VOJNIK 1935

NATISNILA ZVEZNA TISKARNA V CELJU (MILAN ČETINA)

Č U V A J T E

JUGOSLAVIJO

**Slava Viteškemu kralju
Aleksandru I. Zedinitelju**

Njemu

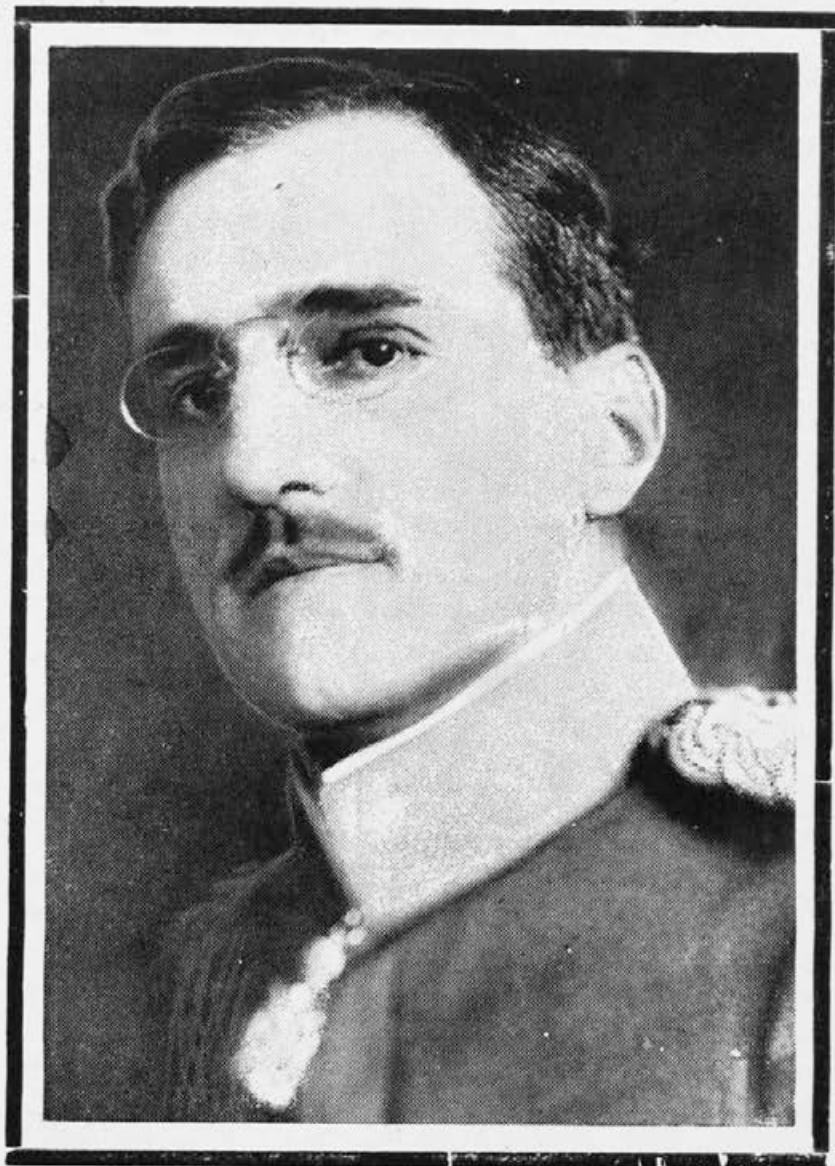
ki je izkrvavel mučeniške smrti pod zločinsko roko za domovino, ki nas je združil pod enim krovom in je imel globok smisel za socialne potrebe, pravičnost in mir ter je položil temelje jugoslovansko-bolgarskemu zблиžanju,

Njemu

se bomo starši in vzgojitelji oddolžili, da bomo hoteli, kar je On hotel, da bomo vzgajali našo mladino v duhu medsebojne in slovanske sloge, da bomo mladini vzgajali čut in ljubezen do duševnega in ročnega dela, za poštenje in pravičnost v blagor in procvit

Velike Jugoslavije

**Naj živi Nj. Veličanstvo, naš mladi kralj
Peter II.!**

VITEŠKI KRALJ
ALEKSANDER I. ZEDINITELJ

Iz šolskega letopisa 1934 - 35

1. septembra. Šol. leto se je pričelo z vpisovanjem učencev v času od 1. do 3. septembra. Vpisalo se je 52 dečkov in 64 deklic = 116. Ta dan so se obavili zadnji popravni izpiti za šol. leto 1933/34.
3. septembra. Otvoritvena učiteljska konferenca z navodili in urniki za šol. leto 1934/35.
10. septembra. Redni pouk z otvoritveno sv. mašo ob 8. uri.
28. septembra. Gdč. Bekar Marta iz Mežice nastopi službo v Vojniku.
29. septembra. Učenci si ogledajo razstavo šolskih vrtov v Celju.
9. oktobra. Razglasitev Marsejske žaloigre.
10. oktobra. Učiteljstvo priseže Nj. Vel. kralju Petru II.
11. oktobra. »Predavanje »Svoji k svojim«. Podpirajmo domačo obrt, trgovino in industrijo.
14. oktobra. Mešč. šola se je udeležila in sodelovala na veliki javni komemoraciji v dvorani posojilnice.
16. do 19. oktobra. Upravitelj in učitelj Venturini se udeležita pogrebnih svečanosti v Beogradu.
16. oktobra. Pogrebna javna komemoracija v dvorani skupno z osn. šolo — recitacije, govori, deklamacije.
16. oktobra. Pogreb umrle učenke II. razr. Spes Vide.
19. oktobra. Predavanje o velikih pogrebnih svečanostih v Beogradu.
30. oktobra. Proslava Jadranskega dne z govorom o pomenu morja za Jugoslavijo.
31. oktobra. Dan štednje, predavanje kje in kako naj štedim.
9. novembra. Ogled filma v Celju: Marsejska žaloigra in balkanska vojna.
11. novembra. Proslava »Dan miru«, govori.
18. novembra. Občni zbor in komemoracija društva »Šola in dom«. Obenem je predaval dr. Žgeč »Vzgoja mladostnika v pubertetni dobi«.

1. do 8. decembra Obrtniški teden se je proslavil s predavanjem o pomenu domače obrti itd.
1. decembra. Proslava Uedinjenja z govorom, recitacijami in deklamacijami.
6. decembra. Predavanje o jugoslovanskih izseljencih.
17. decembra. Proslava rojstnega dne pokojnega kralja je bila skupna z osn. šolo. Sadili smo spominsko lipo, pod katero so se zakopale podpisane pergamentne listine z šol. mladino, učiteljstvom in ostalimi uradi ter društvi.
23. decembra do 10. januarja. Božični šolski odmor. Kolo Jug. sester je obdarilo revne učence s perilom.
27. januarja. Proslava sv. Sava s predavanjem.
31. januarja. Sklep I. polletja.
 4. februarja. Proslava spomina na vladiko Strossmayerja.
15. marca. Učenci so poslušali kmetijsko filmsko predavanje v dvorani, ki ga je držala »Kmet. družba iz Ljubljane.
30. marca. Oglad filma v Celju: »Čeljuskinci«.
6. aprila. Dan Rdečega križa, govor o razvoju in nalogah Rdečega križa.
17. aprila. Ilirski dan, predavanje o pomenu ilirizma za razvoj jugoslovanske misli.
18. aprila do 6. maja. Velikonočni šolski odmor.
22. aprila. Akademija v dvorani z igro, pevskim zborom in orkestrom.
18. maja. Ruski dan s predavanjem.
20. do 26. maja. Zdravstveni teden: Učitelji higijene so predavali pri učnih urah iz higijene o čuvanju zdravja s posebnim ozirom na jetiko.
12. maja. Materinski dan je proslavila šola v zvezi s Kolo Jug. sester z govorom, petjem, deklamacijami in igro v dvorani tuk. posojilnice.
4. junija. Proslava 85-letnice nadškofa Jegliča s predavanjem. O zaslugah je govoril g. katehet Orel.
9. in 10. junija. Odprta je bila razstava risb, deških in ženskih ročnih del ter pismenih izdelkov učencev in učenk.
- 12., 13., 14., 15., 17. junija. Vršili so se završni izpiti IV. razreda.

- 14., 15. in 16. junija. Šolsko delo itd. je pregledoval za leto 1934/35 ministrski odposlanec g. uprav. Osterc Anton.
20. junija. Šola se je udeležila procesije Sv. Rešnjega telesa.
16. junija. Sokolski naraščaj mešč. šole je sodeloval pri društvenem nastopu v Vojniku.
28. junija. Vidovdanska proslava s sv. mašo, petjem, govorom in deklamacijami ter razdelitev izpričeval in izvestij učencem.

V tem šol. letu so bili učenci pri spovedi in obhajilu 6. okt. in 19. junija. Duhovne vaje so imeli 17., 18. in 19. marca.

V smislu odloka ministrstva prosvete S. n. br. 283 od 15. maja 1935, na osnovi § 7 zakona o meščanskih šolah ima šola odslej naziv:

Drž. meščanska šola »Janeza Evangelista Kreka« v Vojniku.

Stanje učiteljskega in spremembe med

Tek. št.	Priimek in ime	zvanje in položaj	Usposobljenost
1	Lapajne Ivan	upravitelj VI. pol. skup.	matematika opisna geometrija prostoročno risanje
2	Vavda Milan	nastavnik VI. pol. skup.	prirodoslovje prirodopis matematika
3	Klinc Drago	učitelj VII. pol. skup.	absolvent višje ped. šole V. skup.
4	Konečnik Milena	nastavnica VII. pol. skup.	slovenščina nemščina zgodovina
5	Venturini Jožica	učiteljica VIII. pol. skup.	za osnovne šole
6	Bekar Marta	učiteljica VIII. pol. skup.	za osnovne šole
7	Orel Ivan	katehet	verouk
8	Smolnikar Ana	učiteljica za ženska ročna dela	ženska ročna dela
9	Vavda Milica	absolvent učiteljske šole	za osnovne šole

Ribisl Neža, šolska sluginja, 36 let službe

Kratice:

sl = slovenščina	pr = prirodopis
sh = srbohrvaščina	fi = fizika
ne = nemščina	ke = kemija
ze = zemljepis	hg = higijena
zg = zgodovina	ra = računstvo

zbera ob sklepu

šol. letom 1934 - 35

Učil je: predmet, razred, število ur na teden	skupaj tedensko	razrednik	Druge šolske dolžnosti	Opomba
gm I, II, III, IV ⁵ ra I, II ⁶	11	—	oskrbnik vrta, ubožne knjižnice	
pr II ³ , ke III, IV ⁴ fi III, IV ⁴ , ra III, IV ⁸ , pe I do IV ⁴ , te I ¹	24	II.	prirodoznanstvena zbirka, poverjenik PRK	
gri I do IV ⁴ , ris I do IV ¹² , drd I do IV ⁶ , te II do IV ²	24	IV.	zbirka za deška r. dela in risanje, poverjenik J. S.	
sl I ⁴ , ne I do IV ¹² , zg I do IV ⁸	24	I.	varuh učiteljske in dijaške knjižnice	Od 7. V. do 28. VI. na dopustu po § 89 urad. zak. Njene predmete je prevzelo ostalo učiteljstvo
sh I do IV ⁸ , sl III, IV ⁷ , hg IV ¹ , te I do IV ³ , gp I do IV ⁴	23	III.	varuh kuhinjske zbirke, poverje- nica mlad. listov	Dodeljena šoli 28. IX. 1934 iz mešč. š. v Mežici
ze I do IV ¹⁰ , pr I, II ² , dn IV ² , sl II ⁴ , hg I, II, III ³ pr I ³	24	—	varuh zemlje- pisne zbirke	
verouk I do IV ⁸	8	—	—	
žrd I do IV ⁶	6	—	Pouču'e žrd na osn. šolah v Voj- niku in v Novi cerkvi 24 ur tedensko	Honorarna učiteljica; v staležu osn. š. v Vojniku
dekl. telovadba od I do IV ³	3	—	—	Honor. učiteljica z odl. min. prosv. Nastopila službo 16. aprila 1935.

gm = geometrija	drd = deška ročna dela
gri = geometr. risanje	žrd = ženska ročna dela
ri = prosto risanje	gp = gospoginjstvo
pe = petje	dn = državoiznanstvo
te = telovadba	

Vzdrževanje šole

a) upravni odbor, b) proračun, c) davčna moč šol. okoliša za mešč. šolo v letu 1934/35, d) Gradbeni sklad, e) šolski okoliš.

a) Upravni odbor:

ima šola že od svoje ustanovitve l. 1922. Od tega leta pa do 2. maja 1934, ko je banska uprava določila za našo šolo število odbornikov in predsednika, ki mora biti vsakokratni predsednik občine trga Vojnik, ker je tukaj šolsko poslopje, je upravnemu odboru šole predsedoval požrtvovalni in za šolo vneti g. Val. Samec, posestnik v Runtolah in načelnik vojniške posojilnice. Zato mu na tem mestu za zvesto dolgoletno delovanje izrekamo zahvalo z željo, da ostane šoli in mladini še nadalje naklonjen.

Sedanji upravni odbor sestavljajo sledeči gg.:

1. predsednik: Klančnik Leopold, predsednik trga Vojnik;
2. poslovodja: Lapajne Ivan, uprav. mešč. šole;
3. banov. zdravnik: dr. Mikuž Rudolf;
4. Spindler Bogomir, zastopnik trga Vojnik;
5. Kožuh Joško, zastopnik občine Škofja vas;
6. Samec Valentin, zastopnik občine Škofja vas;
7. Gmajner, zastopnik občine Škofja vas;
8. Lednik Leopold, zastopnik občine Vojnik-okolica.

b) Proračun in c) davčna moč občin, ki vzdržujejo šolo:

Proračun mešč. šole za budž. leto 1934/35 izkazuje od banske uprave v Ljubljani odobreni znesek na dohodkih in stroških Din 23.400. Za kritje tega zneska so prispevale šolske občine in banska uprava sledeče zneske:

Prispevala je za šolo	Din	Davčni predpis z všteto x % občinsko doklado za 1934/35	
		Doklada	Znesek v Din
Trg občina Vojnik	6.440	55 %	88.620
Občina Škofja vas	9.745	86 %	297.600
Občine Vojnik okolica: Nova cerkev, Višnja vas, Frankolovo, Šmartno v R. d.	2.591	90 %	352.000
Dravska banovina	4.624	—	—
Skupaj . .	23.400	77 %	738.220

Iz zgornjih točnih števil lahko vsakdo izračuna, koliko stane šol. občine meščanska šola v Vojniku. Razmerje 18.776 Din proti 738.220 Din pove, da plačajo šolske očine skupaj letno za vsakih 100 Din davka, 2,54 Din za meščansko šolo!

Gradbeni sklad — fond —.

Ker šolska stavba z ozirom na tesne prostore, pomanjkanje risalnice, stanovanje itd., itd. ne odgovarja zahtevam modernega šolstva, je šolska oblast odredila l. 1928. zbiranje gradbenega fonda, ki bo nedostatke tesnega poslopja s prizidkom itd. odpravil. Leta 1932. pa se je to prepotrebno zbiranje radi splošne gospodarske stiske žal ustavilo. Sedanje stanje tega fonda, ki so ga občine vstavljale v svoje proračune in ga prihranile, kadar pride do prizidka, kaže sledeče zneske:

1. občina trg Vojnik dolguje šoli Din 23.122
 2. občina Škofja vas dolguje šoli » 25.513
 3. občina Višnja vas dolguje šoli » 7.365
- nakazane podpore:
4. naložba v banovin. hranilnici v Ljubljani » 33.000
 5. naložba v banovin. hranilnici v Mariboru » 8.500

skupaj torej Din 97.500.

Šolski okoliš

Ministrstvo prosvete je odredilo 29. jan. t. l. pod S n br. 36788/34 vsaki meščanski šoli šolski okoliš, iz katerega smejo odslej prvenstveno sprejemati otroke v meščansko šolo. Državna meščanska šola v Vojniku ima v svojem šolskem okolišu: trg Vojnik, občino Škofja vas in združene občine Vojnik okolica sledeče narodne šole: Vojnik, Nova cerkev, Ljubečna, Frankolovo in Šmartno v Rožni dolini.

V šol. letu 1934/35 so imele te šole sledeče število otrok: Vojnik 403, Nova cerkev 232, Ljubečna 253, Frankolovo 203 in Šmartno v R. d. 241, torej skupaj 1332 otrok. Učenec pa, ki bi hotel iz tehtnih razlogov posečati drugo meščansko šolo, mora predložiti na bansko upravo posebno prošnjo z vsemi potrebnimi dokazili za vpis v tujo šolo in prošnjo kolkovati s kolkom od 25 Din.

Smer in ime šole

a) Ker je večina učencev kmetijskih in obrtniških staršev, mora šola imeti kmetijsko-obrtni značaj. To svojo smer šola povdarja dosledno tudi pri pouku, predvsem pri prirodopisnem, fiziki, kemiji, računstvu — kmet.-obrtno knjigovodstvo, geometriji — praktične vaje v merjenju in načrtovanju parcel, pri gospodinjstvu, risanju, roč. delih itd. Ob vsaki priliki pomagajo tudi učenci, kakor učenke pri delu na šol. vrtu z oskrbovanjem sadnega drevja, urejevanjem cvetličnih gred, potov, poučne parcele za zelenjavo in kulturne rastline. Učence navaja in uvaja šola, kakor vse mešč. šole, kjerkoli mogoče v življenje in jim vzgaja ljubezen do telesnega in duševnega dela. Če pa kedaj kako seme ne vzkali in ne obrodi zaželjenega sadu, verjemite, da ni vedno temu kriva šola.

b) V smislu § 7 zakona o mešč. šolah sme imeti vsaka m. š. poleg imena kraja še ime kakšnega priznanega zgodovinskega velikana. Naš upravni šol. odbor je v zvezi z učit. zborom mešč. šole enoglasno sklenil, da imej šola ime:

Dr. J. Ev. Krek-ova drž. meščanska šola v Vojniku.

Ker ima Krek velike zasluge za razvoj jugoslov. misli med Slovenci, kakor tudi neminljive zasluge na polju socialne politike, za razvoj našega zadružništva, in si je mož upal v dobi, ko so nas še žulile verige avstro-madžarskega suženjstva, zaklicati:

»Vi vsi, ki ste seme izkrvavelega naroda, mislite le eno: Kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečali naši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje«, pač zasluži, da nosi po njem ime kaka jugoslovanska mešč. šola!

Pregled učencev od ustanovitve šole do danes

vpisanih v začetku šolskega leta in stanje poslopja

Ker izdajamo letos prvič tiskano poročilo, bo starše gotovo
zanimalo stanje učencev od ustanovitve do danes:

Vpisanih v šolskem letu	I. razred	II. razred	III. razred	IV. razred	Skupaj		Vseh skupaj
					Dečki	Deklice	
1922/23	31	—	—	—	13	18	31
1923/24	21	18	—	—	22	17	39
1924/25	31	16	17	—	34	30	64
1925/26	43	19	14	—	49	37	76
1926/27	34	23	17	16	44	46	90
1927/28	44	24	16	—	41	43	84
1928/29	28	24	20	19	38	53	91
1929/30	36	19	19	16	38	52	90
1930/31	47	25	14	16	42	60	102
1931/32	54	27	18	11	43	67	110
1932/33	40	38	14	12	62	42	104
1933/34	48	34	25	12	58	61	119
1934/35	37	48	17	14	52	64	116
Skupaj .	494	315	191	116	526	590	1116

V šolskem poslopju so sledeči prostori :

a) 4 učne sobe, b) zbornica, ki se uporablja kot soba za učila in učit. knjižnico, c) mali kabinet za učila, d) delavnica za deška ročna dela, e) kuhinja za praktično gospodinjstvo in kuhanje, f) pisarna, ki je del učne sobe, predeljen z leseno steno, g) klet, h) drvarnica s pralnico. Poslopje je močno in solidno zidano. Stanovanje za upravitelja in šol. slugo ni v poslopju. Glede notranjih prostorov je razvidno poročilo pod točko »Proračun«. Pri šoli je obsežen šolski vrt z raznimi oddelki in sadonosnikom.

Pregled učencev

po starosti, oddaljenosti doma od šole, občinski pristojnosti, poklic staršev in letni davčni predpis staršev za šolsko leto 1934 - 35

Starost	Število učencev	Od doma do šole hodijo	Število učencev	Pristojni so v občine	Število učencev	Po poklicu so starši	Število učencev	Neposredni davčni predpis staršev za 1934/35	Število učencev
10 let	1	do 5 min.	26	Trg Vojnik	23	Kmetovalci	37	Nikaki	12
11 "	8	" 10 "	7	Škofja vas	53	Obrtniki	39	Do 100 Din	22
12 "	26	" 15 "	3	Višnja vas	6	Delavci	19	" 200 "	10
13 "	34	" 30 "	15	Nova cerkev	15	Državni in drugi nemešč.	16	" 300 "	7
14 "	32	" 60 "	34	Frankolovo	6			" 1000 "	42
15 "	10	" 90 "	22	Šmartno v R. d.	1			" 2000 "	14
16 "	—	" 120 "	4	Razne občine	7			" 3000 "	4
Skupaj	111	Skupaj .	111	Skupaj .	111	Skupaj .	111	Skupaj .	111

Vsi učenci so rimokatol. vere in jugoslovenske narodnosti. Šolnine je bilo oproščenih 51 učencev, po 50 Din je plačalo 42 učencev, po 75 Din pa 18 učencev. Skupno je bilo vplačano davčni upravi šolnine za šolsko leto 1934/55 Din 3174.—.

Učne knjige

Predmet	Razred	Pisatelj in naslov knjige
Verouk	1., 2.	Katoliški katekizem
	1., 2.	Dr. Levičnik : Zgodbe sv. Pisma I. in II. del
	3.	Stroj : Liturgika
	3., 4.	Stroj : Zgodovina katol. cerkve
	4.	Mrakar : Katol. verouk za 4. razr. sredn. šol
Slovenščina	1.	Brinar : Čitanka za meščanske šole I. del
	2.	" " " " " II. "
	3.	" " " " " III. "
	4.	" " " " " IV. "
	1. do 4.	" Slovenska slovnica višja stopnja
Srbohrvaščina	1., 2.	Jedrlnić : Druga srbska ili hrv. čitanka
	3., 4.	" Treća čitanka
Nemščina	1., 2.	Dr. Bezjak : Nemška vadnica I. del
	3., 4.	" " " " II. "
Zemljepis	1., 2., 3.	Fink : Zemljepis za meščanske šole I. del
	4.	Orožen : Zemljepis kraljevine Jugoslavije
	1. do 4.	Kozenn-Šenova : Geografski Atlas
Zgodovina	1.	Dr. Vasilji Popović : Zgodovina starega veka
	2.	Djordje Lazarević : Zgod. Jugoslovanov I. knj.
	3.	" " " " " II. "
	4.	Dr. Popović : Pregled kulturne i privr. istorije
Prirodopis	1., 2.	Dr. Bevk : Prirodopis živalstva in rastlinstva za meščanske šole
Fizika	3., 4.	Kunc : Fizika za nižje razrede srednjih šol
Kemija	3., 4.	Prezelj : Kemija in mineralogija za nižje razrede srednjih šol
Računstvo	1., 2.	Črnivec : Računica za meščanske šole I. del
	3.	" " " " " II. "
	4.	" " " " " III. "
Higijena Gospodinjstvo Geometrija Petje Državoznanstvo		} Za ta pouk se uporabljajo različne knjige in učni pripomočki.

Šolske organizacije

- a) Podmladek Rdečega križa, b) Jadranska straža, c) Sokolski naraščaj, d) Šol. kuhinja, e) Šola in Dom.

a) Podmladek Rdečega križa.

Poroča: Poverjenik nast. Vauda Milan.

V začetku šol. leta 1934/35 je imel podmladek skupaj 116 članov(ic). Med letom je 1 članica umrla, 24 članov(ic) je pa izstopilo deloma radi nemožnosti plačanja članarine, deloma pa, ker so zapustili šolo po dovršenem 14. letu starosti. Ostali so plačali letno članarino po Din 4. Namen PRK je, da pripravlja mladino na dolžnosti članov društva RK, jo uči spoznavati njegov nastanek, vzvišene in plemenite naloge ter ga podpirati pri tem delu po svoji moči in sposobnosti, da se v njej zbudi in razvije:

1. čut in zavest plemenite naloge RK v miru in v vojni;
2. voljo za praktično udejstvovanje pri človekoljubnih in zdravstvenih nalogah RK;
3. ljubezen do staršev, tovarišev in sploh vseh bližnjih svoje domovine in tuje države;
4. občutje radosti pri vsakem dobrem in koristnem dejanju;
5. zavest o potrebi uravnanja življenja po zdravstvenih načelih;
6. smisel za vzgojo o državljskih dolžnostih in čut odgovornosti;
7. spretnost v nabiranju pomoči v denarju in blagu za podpiranje siromašnih in bolnih;
8. sposobnost za pridobivanje in varčevanje.

V smislu teh nalog PRK je deloval šolski odbor in razredni odbori na mesečnih sestankih. Predavanja so bila sledeča: Delo organizacije podmladka, Dar PRK, O štednji, Dan miru, O tuberkulozi, Materinski dan, O počitniških kolonijah, Noben otrok v Jugoslaviji ne sme stradati.

Podmladek prejema mesečno 4 komade Glasnika PRK, ki ga člani marljivočitajo. Inventar predstavlja vrednost Din 730.--.

Od šol. leta 1933/34 je ostal saldo v gotovini Din 231.—. V šol. letu 1934/35 se je nabralo na članarini Din 364.—. Iz dohodkov Podmladka se plačuje naročnina za Glasnik podmladka RK, po 25% članarine pa se pošlje Banovinskemu odboru v Ljubljano in Glavnemu odboru v Beograd; ostanek se uporablja za podporo siromašnim učencem in prispevek kuhinji.

V splošnem se opaža, da bi učenci bili radi vsi člani PRK, se za to organizacijo zelo zanimajo, toda splošna socialna kriza ima tudi tu prste vmes, ker je večina učencev iz siromašnih slojev.

b) Podmladek Jadranske straže.

Poroča poverjenik učit. Klinc Drago.

Kakor prejšnja šolska leta so se tudi v šol. letu 1934/35 organizirali vsi učenci in učenke v P. J. S. z namenom, da tudi oni s skromnim delom pomagajo uresničiti program in cilj Jadranske straže. Saj je potrebno, da se enostransko-kontinentalna orijentacija naših ljudi spravi v harmonični sklad s pomorsko zavestjo, ker s tem se spopolnjuje nacionalna vzgoja Jugoslovanov in smisel za organiziranje.

Poleg dveh občih zborov se je vršilo več sestankov podmladkarjev, na katerih so se vršila predavanja o J. S. in morju. Ob priliki pogrebnih svečanosti tragično preminulega najvišjega čuvarja Jadrana so podmladkarji napravili v čast Njegovemu spominu simbolično dekoracijo na odru z deklamacijo.

Denarnega prometa v blagajni P. J. S. je bilo skupno Din 201.75, od kojega se del pošlje za Mladinski dom Viteškega kralja Aleksandra I. v Bakru, ostalo se pa uporabi v društvene namene podmladkarjev.

c) Sokolski naraščaj.

Del duševne in telesne vzgoje prevzema šoli Sokol. Načelo: »Zdrava duša v zdravem telesu« zahteva za mladino več solnca, zraka, vode in gibanja na prostem. Naši učenci so včlanjeni pri naraščaju po številu 54. Telovadijo pod vodstvom učitelja g. Rebernika in gdč. Vavda Milice. Stanje naraščaja ni popolnoma zadovoljivo. Vzrokov je več; mnogi učenci so preveč oddaljeni od šole, drugi so v izvenšolskem času zaposleni z domačim delom, nekateri starši so proti SKJ nerazpoloženi, glavni

vzrok pa je, da so učenci mešč. šol preobremenjeni z šolskim delom, samo učnih ur imajo tedensko od 35 do 40. Iz dijaške knjižnice dobijo vsi učenci v čitanje »Sokoliča« in »Našo radost«.

Apeliramo na starše, da z ozirom na vsestranski razvoj svojih otrok omogočijo vežbanje pri sok. naraščaju.

d) Šolska kuhinja.

Da so šolske kuhinje za zdravje rastoče mladine, kakor tudi z vzgojnega stališča velikega pomena, ni treba veliko razlagati. Iste služijo tudi kot gospodinjske šole ženskemu naraščaju, ker se v njih mladina poleg kuhanja priuči tudi racionalno gospodariti, navajajo ženski in moški naraščaj na čistočo in red ter nesebično postrežljivost. Na naši šoli se je šolska kuhinja uvedla novembra 1928 in je zaključila letos 7. poslovno leto. Za potrebnejše in one otroke, ki ostajajo preko poldne v šoli v času popoldanskega pouka, se kuha od novembra do Velike noči 4-krat tedensko prav izdatno kosilo — dve jedi — za povprečno 30 do 45 učencev. V letošnjem šol. letu se je kuhalo 76-krat in razdalo 2972 kosil. Za kritje vseh stroškov pomagajo nekateri starši, ko prispevajo v jeseni v naturalijah, banška uprava, Rdeči križ v Ljubljani in Beogradu in upravni šol. odbor z denarno podporo ter učenci sami, ki plačajo od kosila 50 para.

Kuhinja si je v teku 8 let nabavila ves potrebni inventar. Glej učne zbirke!

Poleg tega se v kuhinji vse leto praktično vežbajo tudi deklice IV. razreda. Zanimivo je giedati navadno ob četrtek popoldne to mladino. Pod vodstvom učiteljice za gospodinjstvo se peče, gnete, kuha, čisti in pomiva, in s kakim veseljem! Le škoda, da ni prostor kuhinje vsaj še enkrat tako velik. Pač bi se moral denar, ki je namenjen za javna dela, uporabiti tudi za izgradnjo prostornih šolskih lokalov, kjer si mladina bistri um s praktičnim delom in videli bi, kakšno jugoslovansko mladino bi si privzgojili.

e) Društvo šola in dom.

je bilo ustanovljeno oktobra 1933 in ima namen, gojiti najtesnejše zveze med šolo in domom, podpirati starše in učitelje pri

vzgoji s tem, da razvija pri starših potrebo zanimanja za napredek in nravno obnašanje učencev v šoli in zunaj šole. Svoj namen hoče doseči predvsem z roditeljskimi sestanki, predavanji in prireditvami.

Od ustanovitve šole do danes je imel zavod 24 javnih gledaliških nastopov, deloma v zvezi z nagovori v tuk. posojilnični dvorani, med temi nekaj mladinskih dnevo. Preigrale so se skoraj vse boljše mladinske predstave v lepih scenerijah in velikem moralnem in gmotnem uspehu. Za utrditev samostojnosti, odločnosti, sigurnega nastopanja v življenju in privzgojitev ljubezni do duševnega in ročnega dela so javni nastopi učencev velikega pomena. Bilanco vsakoletnega šolskega dela je zavod prikazal v svojih 12 razstavah risb, ročnih izdelkov itd.

Občni zbor društva »Šola in dom« se je vršil letos v zvezi s komemoracijo po pokojnem kralju. Vršilo se je tudi predavanje g. prof. dr. Žgeča »O vzgoji mladostnika v pubertetni dobi«.

Odbor tega društva sestavljajo:

predsednik: g. Joško Kožuh, župan v Škofji vasi;

namestnik: g. Okorn Anton iz Prekorja;

tajnik: g. uprav. Lapajne Ivan;

blagajnik: g. Šergan A;

odborniki: Konečnik Milena, Kotnik Anton, Lednik Leopold, Tajnšek Jakob in Okorn Ivan.

Letna članarina Din 10.— se uporablja za nakup knjig. Člani društva so starši učencev in učenk in drugi prijatelji mladine. Letos ima društvo 91 članov.

Ekskurzije

Ne zadostuje ako se vrši pouk na šolah samo izključno med štirimi šolskimi stenami. Z učenci je treba večkrat ven med življenje, da si ga natančno ogledajo, ga čutijo in spoznavajo v raznih obratih, vzornih gospodarstvih kmetij, tovarnah in slično. Za utrditev učenčevega praktičnega znanja, osobito pa ljubezni do dela in spoštovanja do duševnega in ročnega delavca so torej za učečo se mladino velike važnosti razni poučni izleti — ekskurzije —, katere prav posebno goje meščanske šole. Na šoli so bili sledeči ogledi:

1. Ogled razstave šol. vrtov 29. okt. v Celju.
2. Marsejska žaloigra in balkanska vojna, film v Celju.
3. Poučni kmetijski film kmet. družbe iz Ljubljane v Vojniku.
4. Heroji Arktike Čeljuskinci, film v Celju.
5. Drevesnica in cvetličarna, okolica Vojnik.
6. Ogled svinjakov in kurnikov v hiralnici.
7. Ogled čebelnjaka pri g. Premšaku.
8. Centralna kurjava v hiralnici.
9. Gasilne potrebščine v gas. domu.
10. Domača elektrarna v Arclinu.
11. Papirnica g. Klančnika.
12. in 13. Usnjarna g. Senitze in poštni urad v Vojniku.
14. Ogled premogovnika v Stranica.
15. Ogled cerkvenih orgelj Vojnik.
16. Ogled vzornega kmetijstva pri g. Jurčaku v Vojniku.

Seznam šolskih nalog iz slovenščine

III. razred:

1. Med skalami Sava šumi.
2. Slava kralju mučeniku.
3. V miru cvete umetnost.
4. Dolžno pismo.
5. Dovolj je spomina, me pesmi pojo.
6. Jugoslavija, Ti naša mati.
7. Komur pevski duh sem vdihnil
8. Buči, buči morje Adrijansko
9. Mati je samo ena.

IV. razred:

1. Značaj lepe Vide.
2. Našega dobrega kralja ni več!
3. V miru cvete umetnost.
4. Mladost, čas resnega dela.
5. Sveta si zemlja in blagor mu, komur plodiš.
6. Službeno spričevalo.
7. Domovina, Ti si kakor zdravje.
8. Pomen Podmladka Rdečega križa ali Levstik učitelj svoje dobe.
9. Mati, Tvoje ime je sveto.

Zdravstveno stanje učencev

Zdravstveno stanje učencev na zavodu je v splošnem zadovoljivo, čeprav je med učenci nekaj slabotnih in slabokrvnih ter živi mnogo učencev v zelo slabih gmotnih razmerah. Sistematskih zdravniških pregledov ni bilo na šoli. Zdravljenja potrebne učence je pošiljalo upraviteljstvo na pregled k banovinskemu zdravniku dr. R. Mikušu ali pa na šolsko polikliniko v Celje. Posebnih in nevarnih bolezni ni bilo; med letom — oktobra — je umrla na škrlatinki učenka II. razreda Spes Vida.

Zelo povoljno vpliva na zdravstveno stanje učencev šol. kuhinja, ki deluje na šoli od leta 1928., vsako leto od novembra do Velike noči. V preteklih dveh letih je poslala šol. poliklinika v Celju po dva najpotrebnejša učenca (učenko) na počitniško kolonijo na Pohorje.

Učne zbirke

Knjižnice:

a) **Dijaška knjižnica** šteje 414 knjig: povesti, poučnih del, revij, iger, pesmi in zgodovinskih knjig. Vsak teden dobivajo vsi učenci knjige v čitanje. Revije, na katere so naročeni učenci in šola so: Glasnik Podml. Rdečega križa, Razori, Mladinska matica, Sokolič, Naša radost, Mlad junak.

b) **Učiteljska knjižnica** šteje 654 knjig, ki so razdeljene po strokah v:

1. zakonski predpisi	28 knjig
2. pedagogika	79 »
3. literarna dela	207 »
4. prirodoznanstvene	187 »
5. matematika	31 »
6. pevska dela	26 »
7. telovadba	6 »
8. zemljepis-zgodovina	90 »

skupno 654 knjig.

c) **Ubožna knjižnica** šteje samo učne knjige za pomoč učencem pri šol. pouku. Nabavljajo se iz prispevkov šol. prireditelj, darov, članarine Šole in doma ter prispevkov od učencev. Knjižnica predstavlja precejšno denarno vrednost in šteje 604 knjig.

Učila:

a) **Prirodopisna zbirka** obsega 72 nagačenih živali, 9 preparatov v formalinu, 10 okostij, 3 modeli, 53 stenskih slik in 16 različnih suhih preparatov.

b) **Fizikalna zbirka** šteje 33 kosov iz mehanike, 2 iz akustike, 22 iz optike, 6 stenskih slik, 4 kose iz magnetizma, 25 iz elektrike.

c) **Kemična zbirka** obsega 94 steklenic s kemikalijami, 52 kosov steklenega in lesenega orodja, 27 različnih predmetov.

d) **Risarska zbirka** šteje 183 kom. na keramičnih in drugih risarskih potrebščin ter stenskih slik.

e) **Geometrijska zbirka** ima 94 komadov raznih modelov in geom. orodja.

f) **Pevska zbirka** ima 1 harmonij, 1 gosli in 2 pulta.

g) **Zbirka za deška in ženska ročna dela** obsega 48 strokovnih knjig, 1 skobeljnik, 9 delavnih mizic, 163 komadov raznega orodja, 59 raznih tekočin, 1 veliki in 1 mali šivalni stroj.

h) **Kuhinjska zbirka** obsega vse potrebne predmete za praktično gospodinjstvo: 41 kom. kuhinjske posode, 135 jedilnega orodja, 136 jedilne posode, 66 kuhinjskega orodja, 47 kuh. perila, 6 kom. pohištva, 9 komadov različnosti.

i) Telovadno orodje šteje 21 kosov, vrtno orodje 45 kom.

Šola si je letos nabavila nov pisalni stroj.

Vse učne zbirke so lepo urejene in vpisane v inventarne sezname. Ob začetku vsakega šol. leta se določijo za posamezne zbirke varuhi — kustosi iz vrst učit. zbora.

Učni uspehi učencev ob koncu šolskega leta 1934-35

(Debeli tisk znači »odličen«, poševni tisk »prav dober« in navaden tisk dober uspeh.)

I. razred:

Razrednik: Konečnik Milena.

a) Izdelali so:

<i>Kerš Martin</i>	Korošec Ida
<i>Korošec Jožef</i>	Košir Ivana
<i>Šale Štefan</i>	<i>Uratarič Avrelija</i>
<i>Zazula Peter</i>	Leber Anica
Zupan Bogdan	Maček Ida
Adamič Ivana	<i>Mally Anica</i>
Tacar Antonija	<i>Pecko Katarina</i>
Brezovšek Alojzija	<i>Pejha Olga</i>
<i>Črepinšek Marija</i>	<i>Senič Hermina</i>
<i>Kolar Majda</i>	Šopar Marija
<i>Kolar Marija</i>	

b) Popravni izpit imajo:

Žagar Jožica iz računstva in slovenščine
Klančnik Alojz iz računstva in geometrije
Naglič Franc iz slovenščine in nemščine
Stavbej Franc iz nemščine
Zagožen Franc iz slovenščine in računstva
Avžner Ljudmila iz računstva in slovenščine
Čretnik Dragica iz slovenščine in računstva
Kveder Zofija iz slovenščine in zemljepisa
Skočir Elizabeta iz računstva.

c) Razred bodo ponavljali:

Kolar Julij	Sovinc Edvard
Krušič Ladislav	Adamič Pavel
Matelič Anton	

II. razred:

Razrednik: Vavda Milan.

a) Izdelali so:

Belak Ivan
Bračič Branko
Bračič Ivan
Keš Ivan
Klančnik Milan
Kosmus Hugo
Košenina Ivan
Mikuž Alojz
Naglič Anton
Potočnik Bogomir
Stante Karl
Stolec Anton
Trobiš Franc
Vengust Rudolf
Zottl Oton
Arzenšek Marica

Bincl Matilda
Dobrotinšek Helena
Felicijan Fanika
Gorjanc Štefka
Hotko Štefka
Jošt Bogomila
Kovač Štefka
Okorn Mira
Pintar Alojzija
Plesničar Vida
Ribič Minka
Ribisl Lotica
Vrečar Štefka
Platovšek Roza
Lužar Milan

b) Popravni izpit imajo:

Ferlež Martin iz računstva in geometrije
Kožuh Stanko iz računstva in zemljepisa
Lednik Leopold iz slovenščine in nemščine
Žgajner Viktor iz računstva in slovenščine
Ozebek Albin iz nemščine
Sodin Blaž iz nemščine
Sovinc Jožef iz zgodovine
Šergan Vladko iz nemščine in zemljepisa
Lešnik Slavko iz nemščine
Bobek Justa iz geometrije in zemljepisa
Vidmar Justa iz zemljepisa
Žlavs Kristina iz geometrije in zemljepisa

c) Razred bodo ponavljali:

Sodin Srečko
Vengust Anica

III. razred:

Razrednik: Bekar Marta.

a) Izdelali so:

<i>Bratina Jožef</i>	<i>Žožuh Marija</i>
Gorenšek Franc	<i>Kukovič Ana</i>
Gorjan Zorko	<i>Pšeničnik Anica</i>
<i>Kolar Slavko</i>	Rečnik Albina
Kotnik Franc	<i>Samec Elizabeta</i>
Vrečer Karl	Schweiger Marija
Avžner Pavla	<i>Šeigan Zora</i>
<i>Cank Terezija</i>	

b) Popravni izpit ima:

Okorn Silva iz zemljepisja

c) Razred bode ponavljal:

Železnik Jožef.

IV. razred:

Razrednik: Klinc Drago.

a) Izdelali so:

Goričan Karl	<i>Petelinšek Dora</i>
Okorn Ivan	<i>Žnidar Amalija</i>
<i>Felicjan Katarina</i>	<i>Milanez Franc</i>
<i>Okorn Lenka</i>	Cank Ljudmila
<i>Jošt Ivan</i>	<i>Mastnak Lucija</i>
Tajnšek Bruno	<i>Zagožen Marija</i>
Mavri Zofija	

b) Popravni izpit ima:

Šopar Bernarda iz geometrije.

c) Razred ponavljajo: 0.

Završni izpiti

ob koncu šol. leta 1934/35.

Završni izpit so polagali učenci, ki so izdelali IV. razred in učenke Šopar N., ki je položila popravni izpit 11. junija.

V izpitnem odboru so bili:

1. upravitelj Lapajne Ivan kot predsednik;
2. razrednik Klinc Drago kot stalni član in zapisnikar;
3. izpraševalci: **upr. Lapajne I.** za geometrijo, **nast. Vavda** *za računstvo*, *Thonecnik* **Milena** za slovenščino, zgodovino in srbohrvaščino; **učit. Bekar Marta** za zemljepis.

Izpit se je pričel 12. junija s pisanjem slovenske naloge »Pomen Jadranskega morja za našo domovino«.

Ustni izpiti so bili v dneh 13., 14., 15. in 17. junija.

V smislu čl. 9 pravilnika o opravljanju završnih izpitov na meščanskih šolah so bili oproščeni ustnega izpita iz slovenščine: Goričan Karel, Jošt Ivan, Milanez Franc, Žnidar Amalija, Mastnak Lucija.

Završni izpit so napravili:

z odličnim uspehom: Goričan Karel in Mavri Zofija;

s prav dobrim uspehom: Jošt Ivan, Čank Ljudmila, Mastnak Lucija, Felicjan Kati, Petelinšek Dora, Zagožen Marija, Žnidar Amalija;

z dobrim uspehom: Milanez Franc, Okorn Lenka.

Popravni izpit imajo:

Okorn Ivan iz zemljepisja in zgodovine;

Tajnšek Bruno iz slovenščine in zemljepis-zgodovine;

Šopar Bernarda iz slovenščine ter matematike.

Izpitu iz računstva in geometrije je prisostvoval tudi ministrski odposlanec g. Osterc Anton, ki je pregledoval šolsko delo 14., 15. in 16. junija.

Učni uspehi učencev

ob sklepu šolskega leta 1934 - 35

Razred	Učenci, ki so izdelali razred			Skupaj	Učenci s slabim uspehom			Skupaj	Vseh učencev	Učencev, ki imajo redensko
	odlični	prav dobri	dobri		imajo popravni izpit		bodo ponovili razred			
	deč.+dekl.	deč.+dekl.	deč.+dekl.		1 slab red	2 slaba reda				
I.	1+3	4+8	0+5	21	1+1	3+4	5+0	14	35	37
II.	0+2	10+7	6+6	31	4+1	6+1	1+1	14	45	37
III.	2+1	2+6	2+2	15	0+1	—	1+0	2	17	36
IV.	1+2	2+6	2+0	13	0+1	—	—	1	14	38
Skupaj	4+8	18+27	10+13	80	5+4	9+5	7+1	31	111	148

Poleg obveznih so se na zavodu poučevali tudi neobvezni predmeti: kuhanje, goslanje in zborovo petje.

Izdelalo je 72 %, ni izdelalo 28 %.

Po vedenju je učencev:

o c e n e		I. razred	II. razred	III. razred	IV. razred	skupaj dečkov + dekllic	vseh
5	odličen	17	21	13	14	24 + 41	65
4	pravdober	17	24	4		27 + 18	45
3	dober	1				1 + 0	1
1	neprimeren						
s k u p a j		35	45	17	14	52 + 59	111

Kam z našo mladino ?

Brez dvoma je današnja huda socialno-gospodarska stiska najbolj udarila našo mladino, ki izšolana, izučena išče kruha in ga ne najde. Ker zahteva današnji čas od mladine v borbi za obstanek nele trdnega zdravja in pridnih rok, ampak tudi izšolane glave, ne bo odveč, da se malce vmislimo, katera vzgoja je najprimernejša in v dobrobit naše mladine.

Te dni smo čitali v časopisih, da postaja problem inteligentnega naraščaja vedno bolj oster in se zna spremeniti v katastrofo, če ne bomo prelomili s tradicijo, da mora ves naraščaj najti mesta v državni ali samoupravni službi. Tudi mladina mora začeti misliti, da si bo ustvarjala življenje v zasebnem gospodarstvu, kjer bo imela uspeh, če bo tudi res strokovno podkovana, imela čut odgovornosti in neumorno voljo za delo. Kdor ima te lastnosti, temu se ni treba bati za svojo eksistenco, ker le v izobrazbi je moč posameznika in s tem države. Današnji časi pa zahtevajo, da usmerjamo mladino predvsem v praktično plat življenja. Če komu, je treba pri nas danes baš kmečkemu, obrtnemu in delavskemu otroku višje, splošne izobrazbe, da se otresemo nadoblasti tujega kapitala, ki odjeda naši mladini kruh in da aktivno sodeluje v vseh zastopih od občinskega do parlamentarnega pri reševanju te strašne socialne in gospodarske zmede.

Mladina ima na razpolago tri vrste nižjih 4-razrednih srednjih šol: meščanske, nižje gimnazije in realke. Mem temi sta nižja gimnazija in nižja realka priprava za višjo in ta zopet za poklice, ki zahtevajo izobrazbo na vseučilišču. Šole delavnega ljudstva: kmeta — obrtnika — delavca pa so izključno meščanske in strokovne šole. Da je to resnica, vidimo pri bratih Čehih, ki so v vseh ozirih pred nami.

Pri njih velja že davno, da ima splošno vsak kmečki otrok za seboj najmanj meščansko šolo, da noben obrtnik, trgovec itd. ne sprejme v uk vajenca, ki ni dovršil meščanske šole. Kaj mislite, da vzdržuje češki davkoplačevalec zastonj preko 2000 meščanskih šol? Tudi naša sosedna Avstrija posveča razvoju teh šol največjo pažnjo. V temeljito življenjsko-praktično šolo kakor trdijo očitvidci, so pa reformirali Rusi svoje šolstvo. Tudi pri nas spoznavajo vodilni krogi velik pomen meščanskih

šol za izobrazbo delavnih slojev. Znova in znova odpiramo nove šole. Ni dolgo, ko smo še imeli le nekaj preko 100 mešč. šol, danes jih imamo že 213 posejanih po vsej Jugoslaviji. Vse to pa je v primeri z drugimi le malo, predvsem, če primerjamo Čehoslovaško, ki je teritorialno dosti manjša od naše, toda po prebivalstvu skoraj enaka.

Meščanska šola je torej nižja srednja šola po rangi enaka z 4 razredi nižje gimnazije, z razliko, da so meščanske šole zaključne praktične šole, ki nudijo mladini višjo izobrazbo, kakor jo morejo dati osnovne šole, ozirajoč se na potrebe v obrti, kmetijstvu in industriji; torej šole, ki so zmožne izboljšati in povzdigniti prilike našega človeka, ki tvori narod: kmeta, obrtnika in delavca. Te šole dajejo mladini potrebne količine izobrazbe, pri tem pa jo ne odtegujejo praktičnemu delu in poklicu.

Največ mladine se šola v času med 10. in 14. letom, zato je treba dati tej mladini, ki ni še zadosti duševno razvita take šole, ki jo bodo približevale praktičnemu življenju, jo navajale in privzgapale k duševnemu in ročnemu delu, da bo zmožna in sposobna nadaljevati izobrazbo v svojem poklicu in v svojih morebitnih nadaljnjih študijah v strokovnih šolah. Sedanji čas zahteva ljudi zdravega razuma, pridnih rok. Nepraktičnih, površnih ljudi, ki se boje dela današnji svet odklanja, ker jih ne rabi. Edison, pravi, da je treba mladini vzgajati čut, da bo mislila, opazovala in delala. Lahko trdimo, da je danes meščanska šola tista, ki vedno išče nove poti in sredstva, da bi se čimbolj približala praktičnemu življenju, ter zadovoljila vedno rastoče življenjske zahteve. Mešč. šola s svojim ustrojem more doseči dosti več nego osn. šola in tudi več nego nižja gimnazija, ki ni za to poklicana, da bi gojence usmerjala predvsem v praktične potrebe življenja, nego za to, kar je bilo že zgoraj razloženo. Zato pa naj bi vstopali v gimnazije le izrazito nadarjeni, vztrajni in marljivi otroci, ki bodo telesno in duševno kos dolgoletnemu študiju, za katerega so starši in drugi voljni nositi ogromne dajatve, da bodo iz njih nekdanj zrasli res pravi in dobri narodni voditelji. Na žalost opazujemo danes, da je socialno stanje tako, da morejo otroke študirati v splošnem le še bogatejši in meščanski sloji. Delavni, kmečki narod, iz katerega so nekdanj izšle zvezde vodnice: pesniki, pisatelji, strokovnjaki itd., danes ne more pošiljati svoje najboljše sinove v draga in daljna mesta v šole. Zakaj se trudijo vse naše višje šole, da bi pridobile predvsem največ kmečkega naraščaja v svoje šole? Ker opazujemo, da so v splošnem kmečki otroci za

uk najsprejemljivejši ter tudi marljivo in vztrajno slede šolskemu pouku. Zdi se, da je naravna, neizumetničena kmečka vzgoja najboljša. Že z malega vam kmečka mati navaja otroke — seveda jo tudi silijo k temu razmere, kar je za vzgojo otrok bolje — da vodijo živino na pašo, jo krmijo in opravljajo druga za otroške moči znosna dela tako, da preide to delo otrokom v kri in meso, jih telesno in duševno tako utrdi, da so kasneje tudi v šolah odporna proti najtežjemu duševnemu in ročnemu delu ter ne podležejo tako kmalu, kakor mnogi pomehkuženi, od desne in leve podprti in vseh skrbi razbremenjeni mestni in drugi otroci. Mnogi pošiljajo otroke v gimnazijo, ker se jim zde bolj nobel in ker mislijo, da bo ravno iz teh šol prišel otrok najlažje do lahkega in dobrega kruha. Zato pa vidimo, da največ dijakov omaga in izstopa do IV. razreda. Za vse te ljudi gimnazija ni bila primerna šola, mnogo tega, kar se je študent učil, po izstopu takoj pozabi in ko se je končno le potreba poprijeti nekega obrta, ročnega dela, primejo takile gospodeki plug z največjim vzdihom: »Če pa ne gre drugače!« Kje je tu veselje, s katerim naj mladina vstopa v svoj življenjski delokrog? V koliko naj gre dekliški naraščaj v gimnazijo, naj pa starši sami preišlujejo ob dejstvu, da so gimnazije prikrojene večinoma za moške in nima deklica večkrat nikogar, ki bi gledal na njene posebne potrebe in vrline in dejstvo, da mora danes imeti ženski študent dvojno zdravje, dvojne sposobnosti in živce, če hoče biti kos konkurenčnemu boju za kruh z moškimi spolom.

Zato pa mladino, ki ne misli na visoke šole, pošiljajmo raje v meščanske šole, da bodo postali, ko jo dovršijo, dobri kmetje, obrtniki in delavci, ljudje, ki se ne sramujejo ročnega dela. Za sina ali hčer pa, ki ima veselje in resnično nadarjenost za nadaljni študij, so še vedno odprta mnoga vrata; saj mešč. šole pripravljajo otroke tudi za strokovne šole, kar ne nasprotuje njenemu glavnemu namenu, ker iz strok. šol odhajajo učenci zopet v praktične poklice.

Navesti hočemo v katere strokovne šole lahko gre učenec, ko dovrši:

a) **2 razreda mešč. šole:** na nižje kmetijske, gospodinjske, rudarske, šumarske, delovodske, meščanske, obrtne in trgovske šole, privatne šole dekorativne umetnosti, na šole za bolničarje, podoficirske šole vseh vrst, vojno godbeno šolo itd.

b) **S 4 razredi (završnim izpitom):** na srednje kmetijske, srednje trgovske šole in akademije, dvorazredne trgovske šole,

pomorske trgovske akademije, tehnične srednje šole (gradbeni, strojni, elektrotehnični, delovodski, kiparski, rezbarski oddelki), tekstilne srednje šole, višje ženske obrtne šole, šole za zdravstvene pomočnike in sestre pomočnice, za zobne tehnike, višje gospodinjske šole in akademije, glasbene šole, nižji telegrafski in telefonski tečaj ter s šol. letom 1935/36 dalje tudi na učiteljske šole.

Učenci, ki imajo nekaj ali vso mešč. šolo, uživajo prednost sprejema v uk v vseh obrtih pred onimi, ki imajo samo osnovno šolo. Mnoge obrti, kakor trgovina, tiskarska obrt itd. pa že danes zahtevajo, da ima učenec 4 razrede meščanske šole. Živimo torej v času, ko je kmečko-obrtno-delavskemu otroku nujno potrebna višja izobrazba, ne glede na to, če ali ne nadaljuje po dovršeni meščanski šoli študij še na kaki strokovni šoli.

Predno pa pošljemo našo mladino v višjo šolo kakor je osnovna, je važno, da se temeljito vprašamo: »Kam?«

Naznanilo

za pričetek šolskega leta 1935 - 36

Šolsko leto 1935/36 se prične 1. septembra. Vpisanje bo 1., 2., in 3. sept. od 8. do 12. za vse štiri razrede. V prvi razred se vpišejo učenci, ki so brez slabe ocene dovršili IV. razred ali IV. šol. leto osn. šole ali, ki so dovršili kak razred višje narodne šole in niso starejši od 14 let. Prečitaj tudi točko pod »Šolski okoliš«!

Za vpis po 3. septembru je treba vložiti posebno prošnjo, kolkovano z Din 25. Pri vpisu vplačajo vsi učenci takso za zdravstveno zaščito v Din 20 in izpolnijo s 5 Din kolkovano »Prijavo«. Kdo je oproščen po predpisih zdravstvene takse, se bo določilo pri vpisu.

Po predpisih se plača za meščanske šole šolnina po tej lestvici:

za davek od 300—1000 Din letno se plača na leto 50 Din šolnine;

za davek od 1000—3000 Din letno se plača na leto 75 Din šolnine;

za davek od 3000—5000 Din letno se plača na leto 100 Din šolnine, itd.

Vsak učenec se mora pri vpisu izkazati s potrdilom pristojne davčne uprave o višini neposrednega davka, ki ga plačujejo njegovi roditelji v svrhu odmere šolnine, ki jo je treba pri vpisu takoj plačati. Za učence državnih in samoupravnih uslužbencev izdajajo potrdila uradi, kjer prejemajo starši plačo. Šolnine so oproščeni oni učenci, če znaša neposredni davek manj kot 300 Din na leto. Starši, ki imajo na srednjih šolah po več otrok, plačajo za enega celo, za ostale polovično šolnino.

Popravni izpiti bodo 30. in 31. avgusta od 8.—12. ure. Prijave je izročiti upravitelju do 25. avgusta kolkovane s kolkom 5 Din in kolkom 10 Din za vsak predmet.

Glede otvoritvene šol. maše in pričetka rednega pouka bo razvidno na oglasni deski v šolski veži.

Učence in učenke se opozarja na čl. 39 discipl. pravil, ki se glasi: Kazniva dejanja, storjena v času šol. počitnic, se kaznujejo kakor da bi bila storjena v šolskem času.

